Agatha Christie

Testamentul

— Înainte de toate evitați grijile şi emoțiile, spuse doctorul Meynell, într-o manieră încurajatoare folosită de medici.

Doamna Harter, aşa cum se întâmplă adesea cu oamenii care aud aceste cuvinte de alinare, dar lipsite de sens, fu cuprinsă mai mult de îndoială decât de uşurare.

— Aveți o anumită slăbiciune a inimii, continuă doctorul, fără să se întrerupă, dar nu trebuie să vă alarmați. Pot să vă asigur de asta. Cu toate acestea, adăugă el, ați face bine să instalați un lift. Ei, ce ziceți?

Doamna Harter îl privi îngrijorată.

Doctorul Meynell, din contră, părea încântat de persoana sa. Motivul pentru care îi plăcea să-i îngrijească mai mult pe pacienții bogați decât pe cei săraci era acela că-şi putea exersa activa sa imaginație în prescrierile ce le făcea pentru afecțiunile lor.

— Aşa, deci, un lift, făcu domnul Meynell, încercând să mai găsească ceva şi mai epatant, dar eşuând. Astfel vom elimina orice efort inutil. Exerciții zilnice la sol în zilele frumoase, dar evitați să vă plimbați pe dealuri. Şi, înainte de toate, ocupați-vă mintea cu lucruri plăcute. Nu vă gândiți cum stați cu sănătatea.

Pentru nepotul bătrânei doamne, Charles Ridgeway, doctorul a fost ceva mai explicit.

Agatha Christie

Testamentul

— Înainte de toate evitaţi grijile şi emoţiile, spuse doctorul Meynell, într-o manieră încurajatoare folosită de medici.

Doamna Harter, aşa cum se întâmplă adesea cu oamenii care aud aceste cuvinte de alinare, dar lipsite de sens, fu cuprinsă mai mult de îndoială decât de uşurare.

— Aveţi o anumită slăbiciune a inimii, continuă doctorul, fără să se întrerupă, dar nu trebuie să vă alarmaţi. Pot să vă asigur de asta. Cu toate acestea, adăugă el, aţi face bine să instalaţi un lift. Ei, ce ziceţi?

Doamna Harter îl privi îngrijorată.

Doctorul Meynell, din contră, părea încântat de persoana sa. Motivul pentru care îi plăcea să-i îngrijească mai mult pe pacienţii bogaţi decât pe cei săraci era acela că-şi putea exersa activa sa imaginaţie în prescrierile ce le făcea pentru afecţiunile lor.

— Aşa, deci, un lift, făcu domnul Meynell, încercând să mai găsească ceva şi mai epatant, dar eşuând. Astfel vom elimina orice efort inutil. Exerciţii zilnice la sol în zilele frumoase, dar evitaţi să vă plimbaţi pe dealuri. Şi, înainte de toate, ocupaţi-vă mintea cu lucruri plăcute. Nu vă gândiţi cum staţi cu sănătatea.

Pentru nepotul bătrânei doamne, Charles Ridgeway, doctorul a fost ceva mai explicit.

— Să nu mă înţelegeţi greşit, îi spuse. Mătuşa dumneavoastră poate trăi mulţi ani şi, probabil, aşa va fi. Cu toate astea, un şoc sau o suprasolicitare i-ar putea fi fatale!

Şi pocni din degete. Trebuie să ducă o viaţă foarte liniştită, fără efort. Fără oboseală. Dar, desigur, nu trebuie lăsată să fie frământată de gânduri. Trebuie înveselită şi mintea să-i fie ocupată cu altele.

— Cu altele, spuse Charles Ridgeway gânditor.

Charles era un tânăr meditativ. Era, totodată, un tânăr care credea în cultivarea înclinaţiilor sale oricând era posibil.

În seara aceea sugeră să fie instalat un aparat de radio.

Doamna Harter, deja serios indispusă de ideea unui lift, era tulburată şi refractară. Charles insista:

— Nu ştiu dacă-mi pasă de chestiile astea moderniste, spuse doamna Harter implorându-l. Undele, ştii – undele electrice. S-ar putea să-mi dăuneze.

Charles, într-o manieră superioară şi binevoitoare, îi arătă inconsistenţa părerii.

Doamna Harter, ce avea o vagă idee despre acest subiect, dar care se ambiţiona în a-şi susţine punctul de vedere, rămase de neclintit.

— Toată această electricitate, murmură ea timorată. Poţi spune ce-ţi place Charles, dar unii oameni sunt afectaţi de electricitate. Pe mine m-a durut întotdeauna groaznic capul înaintea unei furtuni, asta ştiu. Dădea din cap hotărâtă.

Charles era un tânăr răbdător. Era la fel de perseverent.

— Draga mea mătuşă Mary, spuse el, să-ţi explic cum devine cazul.

Era un fel de autoritate în materie. Îi ţinu aproape o prelegere pe această temă; încălzindu-se, vorbi despre tuburi emiţătoare, despre tuburi primitoare, despre înaltă şi joasă frecvenţă, despre amplificator şi condensatori.

Doamna Harter scufundată într-o mare de termeni, pe care nu-i înţelegea, încuviinţă.

— Bine, Charles, murmură ea, dacă tu crezi într-adevăr…

— Dragă mătuşă Mary, zise Charles, entuziasmat, este exact lucrul care-ţi trebuie ca să te împiedice să moţăi şi să-ţi ţină de urât.

Liftul prescris de doctorul Meynell a fost instalat puţin timp după aceea şi doamna Harter fu cât pe ce să dea ortul popii de vreme ce, ca mai toate doamnele bătrâne, nu suferea oameni străini în casă. Îi suspecta pe toţi că puneau la cale să-i sustragă argintăria ei veche.

După lift, sosi aparatul de radio. Doamna Harter fu lăsată să contemple obiectul care-i repugna – o cutie mare, cu înfăţişare neplăcută şi plină de butoane. Îi trebui lui Charles tot entuziasmul său s-o împace cu gândul ăsta, căci Charles era în elementul său, răsucind butoanele, lăudându-l cu vorbe meşteşugite.

Doamna Harter stătea pe scaunul său cu spătar înalt, liniştită şi politicoasă, cu convingerea fermă, deja formată, că aceste noţiuni moderniste un erau nici mai mult nici mai puţin decât o pacoste totală.

— Ascultă, mătuşă Mary, prindem Berlinul. Nu-i splendid? Îl auzi pe tip?

— Nu pot auzi decât o groază de bâzâeli şi pocnituri, spuse doamna Harter.

Charles continuă să învârte butoanele.

— Bruxelles, anunţă el cu entuziasm.

— Adevărat? Spuse doamna Harter cu o oarecare umbră de interes.

Charles, răsuci din nou, butoanele şi un urlet nepământean răzbătu în cameră.

— Ei, acum se pare că suntem la hingheri, zise doamna Harter, care era o doamnă în vârstă cu destul umor.

— Ha, ha! Făcu Charles, ai spus o glumă bună, mătuşă Mary! E grozavă!

Doamna Harter nu se putu reţinu să nu-i zâmbească. Ţinea foarte mult la Charles. Timp de câţiva ani, o nepoată, Miriam Harter, locuise la ea. Intenţionase să-i lase moştenirea nepoatei, dar Miriam nu-i dădu satisfacţie. Era nerăbdătoare şi se plictisea, în mod evident, în compania mătuşii sale. Ieşea mereu, „hoinărea” cum spunea doamna Harter. În cele din urmă se combinase cu un tânăr pe care

mătuşa nu-l agrease de loc. Miriam fu trimisă înapoi la mama sa cu o scurtă notă, ca şi cum ar fi fost un obiect în garanţie. Se căsătorise cu tânărul cu pricina şi doamna Harter îi trimitea, de obicei de Crăciun, un set de batiste sau un şerveţel brodat.

După ce şi-a dat seama că nepoatele te dezamăgesc, doamna Harter îşi îndreptă atenţia către nepoţi. De la bun început, Charles avu un succes neaşteptat. Era întotdeauna plăcut şi respectuos cu mătuşa sa şi asculta, lăsând impresia că este foarte interesat de amintirile din tinereţea ei. Prin asta era în mare contrast cu Miriam, care se plictisea pe faţă şi o arata din plin. Charles nu se plictisea niciodată; era întotdeauna bine dispus, tot timpul vesel. Îi spunea mătuşii, de multe ori pe zi, că era o doamnă admirabilă.

Foarte satisfăcută de noua sa achiziţie, doamna Harter îi scrisese avocatului său, dându-i instrucţiuni în vederea redactării unui nou testament. Acesta îi fu trimis, aprobat şi semnat de ea.

Acum, chiar şi în chestiunea aparatului de radio, curând se dovedi că Charles a câştigat noi lauri.

Doamna Harter, care fusese împotriva radioului, începu să-l tolereze şi termină prin a fi fascinată de el. Îi plăcea cel mai mult când Charles lipsea. Necazul cu Charles era că el nu-l putea lăsa în pace. Doamna Harter obişnuia să stea în scaunul ei ascultând confortabil un concert simfonic sau o prelegere despre Lucrezia Borgia ori Pond Life; era fericită şi împăcată cu toată lumea. Nu astfel se întâmpla cu Charles. Armonia era zdruncinată de scrâşnituri discordante în timp ce încerca, plin de entuziasm, să prindă posturi străine. Dar, în serile îh care Charles lua masa cu prietenii săi, doamna Harter se distra foarte bine cu radioul. Întorcea butonul de două ori, se aşeza în scaunul ei cu spătar înalt şi se delecta cu programul serii.

Cam după trei luni de la instalarea radioului se întâmplă primul lucru straniu. Charles era plecat la o partidă de

bridge. Programul din seara aceea era un concert de balade. O binecunoscută soprană cânta faimosul cântec scoţian „Annie Laurie” şi în mijlocul acestuia un fapt surprinzător se întâmplă. O oprire bruscă, muzica încetă pentru o clipă, bâzâitul şi ţăcănitul continuară, după care şi acestea dispărură. Se făcu linişte şi apoi se auzi foarte slab un bâzâit pe un ton mai jos. Doamna Harter avu impresia, de ce nu ştia, că aparatul îşi schimbase lungimea pe o undă foarte îndepărtată, când, clar şi distinct, o voce se auzi, vocea unui bărbat cu un slab accent irlandez: „Mary… Mă auzi, Mary? Eu sunt, Patrick… Vin după tine curând. Vei fi gata, nu-i aşa, Mary?” Apoi, aproape imediat, melodia din „Annie Laurie” umplu din nou camera.

Doamna Harter încremenise în scaun, cu mâinile încleştate pe braţele lui. Visase? Patrick? Vocea lui Pâtrick! Vocea lui Patrick chiar în camera asta, vorbindu-i ei. Nu, trebuie să fie un vis, o halucinaţie poate. Trebuie să fi adormit vreun minut, două. Curios lucru să viseze că vocea soţului ei mort i se adresase prin eter. Asta o sperie puţin. Ce cuvinte rostise? „ Vin după tine curând. Vei fi gata, nu-i aşa, Mary?”

Era, putea fi o premoniţie? Slăbiciune cardiacă. Inima ei. În fond înainta în vârstă. „E un avertisment… Asta-i”, spuse doamna Harter, ridicându-se încet şi cu greutate din scaun, adăugând cum îi stătea în fire: „atâţia bani cheltuiţi pentru instalarea unui lift!”

Nu spuse nimic nimănui despre ce i se întâmplase, dar a doua zi şi în cea următoare a fost gânditoare şi puţin preocupată.

Şi apoi se întâmplă a doua oară. Din nou era singură în cameră. Radioul, care transmitea o piesă orchestrală, se opri brusc ca înainte. Se făcu din nou linişte, aceeaşi senzaţie de distanţă şi, în final, vocea lui Patrick, nu aşa cum fusese în viaţă, ci o voce slabă, îndepărtată, cu o ciudată tentă nepământeană: „Mary, eu sunt Patrick. Am să

vin să te iau foarte curând…” Apoi, păcănitul, bâzâitul şi piesa orchestrală îşi luă avânt.

Doamna Harter se uită la pendulă. Nu, de data aceasta nu adormise. Trează şi în deplinele ei facultăţi auzise vocea lui Patrick. Era sigură că nu fusese nici o halucinaţie. Într-un fel confuz, încercă să se gândească la tot ce-i explicase Charles despre teoria undelor din eter.

Ar fi putut într-adevăr Patrick să-i fi vorbit? Să fi fost vocea lui adevărată modificată prin spaţiu? Se pierdeau lungimi de undă sau aşa ceva. Şi-l aminti pe Charles vorbind de „goluri pe scală”. Poate undele ce se pierdeau explicau toate aceste aga – numite fenomene psihologice? Nu, nimic nu era în fond imposibil în acest context. Patrick i se adresase. Se folosise de ştiinţa modernă ca s-o pregătească pentru ceea ce trebuia curând să se întâmple.

Doamna Harter sună clopoţelul după camerista ei, Elizabeth.

Elizabeth era o femeie înaltă, slăbănoagă, de vreo şaizeci de ani. Sub o aparenţă rigidă, ea ascundea multă afecţiune şi tandreţe pentru stăpâna sa.

— Elizabeth, spuse doamna Harter, când credincioasa sa servitoare apăru. Îţi aminteşti ce ţi-am spus? Sertarul stâng de sus al biroului meu. E închis… Cheia lungă cu cartonaş alb. Totul acolo e gata.

— Gata, doamnă?

— Pentru înmormântarea mea, pufni doamna Harter. Ştii perfect de bine ce vreau să spun, Elizabeth. Tu însăţi m-ai ajutat să pun lucrurile acolo.

Faţa Elizabethei începu să se schimonosească.

— Oh, doamnă, se văicări ea, nu vă gândiţi la astfel de lucruri. Tocmai socoteam că arătaţi mai bine.

— Toţi trebuie să plecăm odată şi-odată, spuse doamna Harter practică. Am trecut de şaptezeci de ani, Elizabeth. Haide, haide, nu te prosti. Dacă vrei să plângi, du-te să plângi în altă parte.

Elizabeth se retrase, încă tânguindu-se.

Doamna Harter se uită după ea cu multă dragoste. „Bătrână proastă, dar credincioasă, zise ea, foarte credincioasă. Ia să văd, i-am lăsat 100 sau numai 50 de lire? Ar trebui să-i dau 100.”

Amănuntul o preocupă pe bătrâna doamnă şi a doua zi se aşează şi îi scrise avocatului ei, cerându-i să-i trimită testamentul ca să poată controla. În aceeaşi zi, Charles spuse ceva la prânz care o surprinse:

— Apropo, mătuşă Mary, zise el, cine e papiţoiul ăla bătrân din camera de oaspeţi? Mă refer la tabloul de deasupra şemineului. Moşulică ăla cu barbişon şi mustăţi în furculiţă?

Doamna Harter îl privi cu asprime:

— E unchiul tău Patrick, când era tânăr, zise ea.

— Oh, vai mătuşă Mary, îmi pare groaznic de rău. N-am vrut să fiu nepoliticos.

Doamna Harter acceptă scuzele cu o plecăciune demnă a capului.

Charles continuă cam nesigur:

— Doar mă întrebam. Ştii…

Se opri indecis şi doamna Harter îi spuse repezit:

— Ei bine? Ce vroiai să spui?

— Nimic, zise Charles în grabă. O prostie cred.

Pentru moment, bătrâna doamnă nu spuse nimic altceva, dar mai târziu, când erau amândoi singuri, reluă subiectul.

— Aş vrea să-mi spui, Charles, ce te-a determinat să mă întrebi despre tabloul unchiului tău.

Charles părea încurcat.

— Ţi-am spus, mătuşă Mary. N-a fost nimic, doar o aiureală de-a mea… Cam absurdă.

— Charles, spuse doamna Harter pe tonul ei aristocratic, insist să-mi spui.

— Ei bine, dragă mătuşă, dacă vrei să ştii, mi s-a părut că l-am văzut pe omul din tablou uitându-se pe fereastra din capăt, când am venit pe alee aseară. Efectul luminii, cred. M-am întrebat cine naiba putea fi, faţa îi era aşa, ca la începutul erei victoriene, dacă înţelegi ce vreau să spun.

Dar Elizabeth mi-a spus că n-a fost nimeni, nici un musafir sau străin în casă şi, mai târziu, seara s-a întâmplat să mă îhvârt prin camera de oaspeţi şi acolo se afla tabloul deasupra şemineului. Exact acelaşi om pe care îl văzusem uitându-se pe fereastră! Se poate explica destul de uşor, cred. Subconştientul şi chestii de-astea. Trebuie să fi văzut tabloul mai înainte fără să-mi dau seama că-l observasem şi apoi mi-am imaginat doar faţa de la fereastră.

— Fereastra de la capăt? Întrebă doamna Harter răstit.

— Da, de ce?

— Nimic, spuse doamna Harter.

Dar oricum ea era tulburată. Aceea fusese camera soţului ei.

În aceeaşi seară, Charles plecă din nou, aşa că doamna Harter stătea şi asculta radioul cu o nerăbdare încordată. Dacă, pentru a treia oară, ea auzea vocea misterioasă, aceasta îi va dovedi în final, fără nici o urmă de îndoială, că ea comunica, cu adevărat, cu o altă lume. Deşi inima îi bătea mai tare, nu a fost surprinsă când emisiunea s-a întrerupt şi după obişnuitul interval de tăcere mormântală, slaba şi îndepărtata voce irlandeză i se adresă din nou: „Mary, tu eşti pregătită acum… Vineri am să vin după tine… Vineri la nouă şi jumătate… Să nu te temi, n-o să te doară… Fii gata…” Apoi, aproape întrerupând ultimul cuvânt, muzica orchestrei izbucni din nou, zgomotoasă şi discordantă.

Doamna Harter înţepeni pentru un minut sau două. Faţa i se albise iar buzele vineţii i se încreţiră.

Pe dată se ridică şi se aşează la birou. Cu o mână tremurătoare scrise următoarele rânduri: „În seara aceasta la nouă şi un sfert, am auzit clar vocea răposatului meu bărbat. Mi-a spus că va veni să mă ia vineri seara la nouă şi jumătate. Dacă voi muri în ziua aceea şi la ora aceea aş dori ca faptele să fie făcute publice pentru a dovedi astfel, fără putinţă de tăgadă, posibilitatea de-a comunica cu lumea spiritelor. Mary Harter”.

Doamna Harter reciti ceea ce scrisese, băgă hârtia într-un plic şi puse o adresă deasupra. Apoi sună clopoţelul şi Elizabeth sosi urgent. Doamna Harter se ridică de la biroul ei şi-i dădu bătrânei nota pe care tocmai o scrisese.

— Elizabeth, zise ea, dacă am să mor vineri seara, aş vrea să-i dai nota asta doctorului Meynell. Nu – Elizabeth încerca să protesteze – nu mă contrazice. Mi-ai spus de multe ori că tu crezi în premoniţii. Acum eu am o presimţire. Mai e un lucru. În testamentul meu ţi-am lăsat 50 de lire. Aş vrea să-ţi dau 100 de lire. Dacă eu însămi nu pot să mă duc la bancă înainte de a muri, domnul Charles va avea grijă de asta.

Ca mai înainte, doamna Harter întrerupse protestele pline de lacrimi ale Elizabethei. În hotărârea ei nestrămutată, bătrâna doamnă îi vorbi nepotului său în dimineaţa următoare.

— Ţine minte, Charles, că dacă ceva mi se va întâmpla, Elizabeth trebuie să primească încă 50 de lire.

— Eşti foarte sumbră zilele astea, mătuşă Mary, spuse Charles vesel. Ce-o să ţi se întâmple? După doctorul Meynell o să-ţi sărbătorim cei o sută de ani cam peste vreo douăzeci de ani!

Doamna Harter îi zâmbi plină de afecţiune, dar nu-i răspunse. După o clipă – două, spuse:

— Ce faci vineri seara, Charles?

Charles se arătă al naibii de surprins.

— De fapt, familia Ewing m-a invitat la ea să joc bridge, dar dacă preferi, stau acasă…

— Nu, spuse doamna Harter cu hotărâre. Nu, vorbesc serios, Charles. În seara aia, mai mult decât în oricare, aş vrea să rămân singură.

Charles o privi curios, dar doamna Harter nu binevoi să-i dea nici un alt detaliu. Era o bătrână doamnă curajoasă şi hotărâtă. Simţea că trebuie să treacă prin încercarea asta stranie absolut singură.

Vineri seara în casă era perfectă linişte. Doamna Harter şedea, ca de obicei, în scaunul ei cu spătar înalt ce era tras

lângă foc. Îşi făcuse toate pregătirile. Dimineaţa fusese la bancă, scosese 50 de lire în bancnote şi i le dăduse Elizabethei, în pofida lacrimilor acesteia. Îşi sortase şi-şi aranjase lucrurile personale şi pusese pe câte o bijuterie, două bileţele cu numele rudelor sau prietenilor. Scrisese şi o listă de instrucţiuni pentru Charles. Serviciul de ceai din porţelan de Worcester urma să fie dăruit verişoarei Emma, vazele de porţelan de Sevres i se cuveneau tânărului William ş.a.m.d.

Acum se uita la plicul lung pe care-l ţinea în mână şi scoase din el un document împăturit. Era testamentul pe care i-l trimisese domnul Hopkinson, potrivit instrucţiunilor sale. Îl citise o dată cu grijă, dar acum îl parcurgea pentru a-şi împrospăta memoria. Era un document scurt, concis. O donaţie de 50 de lire pentru Elizabeth Marshall pentru credinţa ei în serviciu, două donaţii a câte 500 de lire pentru o soră şi o vară de gradul întâi şi restul îi rămânea nepotului ei preferat, Charles Ridgeway.

Doamna Harter dădu aprobator din cap, de câteva ori. Charles va deveni un om foarte bogat la moartea ei. Aşa era bine, fusese un băiat tare drăguţ cu ea. Tot timpul blând, tot timpul plin de afecţiune şi mereu vesel, pe placul ei.

Se uită la pendulă. Trei minute până la şi jumătate. Ei bine, era gata. Era calmă – foarte calmă. Deşi îşi repetă aceste ultime cuvinte de mai multe ori, inima îi bătea ciudat şi-i sălta în piept. Nu prea îşi dădea seama, dar era încordată, cu nervii întinşi la maximum.

Nouă şi jumătate. Deschise radioul. Ce-o să audă? O voce familiară care o să dea timpul probabil sau vocea aia îndepărtată a bărbatului care murise cu 25 de ani în urmă?

Dar n-auzi nimic. În schimb, un sunet familiar, un sunet pe care-l ştia bine, dar care, în seara asta, o făcea să simtă că o mână rece îi apasă inima. Cineva bâjbâia la intrare…

Din nou. Şi îi păru că un curent rece străbate camera. Doamna Harter nu se mai îndoia deloc de senzaţiile sale. Îi era teamă. Îi era mai mult decât teamă… Era îngrozită…

Şi apoi, o străbătu un gând: 25 de ani înseamnă mult timp. Patrick e un străin pentru mine.

Teroarea! Asta puse stăpânire pe ea.

Paşi înceţi la uşă… Paşi înceţi care se opreau. Apoi, uşa se deschise încet…

Doamna Harter se ridică cu greutate în picioare, clătinându-se uşor dintr-o parte în alta, cu ochii îndreptaţi fix spre uşă. Ceva îi căzu din mână în vatra aprinsă.

Scoase un ţipăt înăbuşit care i se opri în gât. În lumina slabă din prag stătea silueta cunoscută cu barbă castanie şi mustăţi şi cu o haină demodată, victoriană.

Patrick venise s-o ia!

Inima i se zbătu îngrozită şi încremeni. Se prăbuşi grămadă la pământ.

Acolo o găsi Elizabeth o oră mai târziu.

Doctorul Meynell a fost chemat imediat şi Charles Ridgeway anunţat şi adus de grabă de la partida de bridge. Dar nu se putu face nimic. Doamna Harter nu mai putea fi ajutată de muritori.

Abia după două zile, Elizabeth îşi aminti de nota pe care i-o dăduse stăpâna. Doctorul Meynell o citi cu mare interes şi i-o arătă lui Charles Ridgeway.

— O coincidenţă foarte curioasă. Era clar că mătuşa dumitale avea halucinaţii când auzea vocea soţului ei. Trebuie să se fi frământat într-o asemenea măsură că emoţiile i-au fost fatale şi, când ora fatidică a sosit, a murit de un şoc.

— Autosugestie? Întreabă Charles.

— Cam aşa ceva. Am să vă arăt rezultatele autopsiei cât de curând posibil, deşi n-am nici o îndoială. În aceste împrejurări, o autopsie este de dorit, deşi, de fapt e o formalitate.

Charles încuviinţă înţelegător.

În noaptea precedentă, când servitorii dormeau, el scoase un anumit fir care mergea de la spatele aparatului de radio la dormitorul său de la etajul de deasupra. Şi, pentru că

seara fusese răcoroasă, îi ceru Elizabethei să facă foc în camera sa şi în focul acela arse o barbă castanie şi o pereche de mustăţi. Nişte haine de modă victoriană, care îi aparţinuseră răposatului său unchi, le puse la loc în dulapul din pod mirosind a camfor.

După câte îşi putea da seama se afla la adăpost sigur. Planul său, a cărui schiţă i se conturase prima dată în minte când doctorul Meynell îi spuse că mătuşa sa ar putea, dacă e bine îngrijită, să mai trăiască mulţi ani, reuşise de minune. Un şoc brusc, spusese doctorul Meynell. Charles, acest tânăr tandru, atât de apreciat de doamnele bătrâne, zâmbi în sinea lui.

Când doctorul plecă, Charles trecu automat la îndeplinirea îndatoririlor sale. Unele aranjamente de înmormântare au mai fost, în fine, rezolvate. Rudele care veneau de la depărtare trebuiau aşteptate la tren. Într-unui sau două cazuri ele trebuiau să rămână peste noapte. Charles soluţionă toate lucrurile eficient şi metodic, în acompaniamentul unui gând perseverent. „Făcuse o treabă pe cinste!” Asta-l obseda. Nimeni, în afară de mătuşa sa moartă, nu ştia în ce situaţii – limită se aflase.

Preocupările sale, ascunse cu grijă de restul lumii, îl aduseseră pe un tărâm unde umbra graţiilor se profila la orizont. Dacă în câteva luni nu putea intra în posesia unei sume considerabile de bani, ar fi fost declarat falit şi ruinat. Ei, acum totul era în regulă. Charles îşi zâmbea ca pentru sine. Mulţumită unei… Da, hai să-i spunem, glume practice… Nu era nimic criminal în chestia asta… Era salvat. Era un om bogat acum. N-avea nici o grijă în această privinţă, pentru că doamna Harter nu-şi ţinuse secrete niciodată intenţiile.

Bântuită de gânduri cu totul opuse, Elizabeth băgă capul pe uşă şi anunţă că domnul Hopkinson venise şi dorea să-l vadă.

Era şi timpul, se gândi Charles. Reprimându-şi o tentaţie de a se apuca să fluiere, luă o mină de-o gravitate potrivită

şi se duse în bibliotecă. Acolo îl salută pe bătrânul corect care fusese, timp de peste un sfert de veac, avocatul răposatei doamne Harter.

Avocatul se aşează la invitaţia lui. Charles şi, cu o scurtă tuse seacă, intră în problemele de afaceri.

— Nu prea am înţeles scrisoarea dumneavoastră domnule Ridgeway. Păreţi a avea impresia că testamentul fostei doamne Harter este în posesia noastră.

Charles îl privi fix.

— Dar, bineînţeles… Am auzit-o, de multe ori, pe mătuşa mea spunând asta.

— Oh! Da, da. A fost în păstrarea noastră.

— A fost?

— Exact cum v-am spus. Doamna Harter ne-a scris, cerându-ne să i-l trimitem marţea trecută.

Un fior straniu îl trecu pe Charles. Avu presentimentul vag că i se va întâmpla o neplăcere.

— Fără îndoială, va ieşi la lumină dintre hârtiile ei, continuă avocatul pe acelaş ton.

Charles nu spuse nimic. Nu-i venea să le spună lucrurilor pe nume. Cercetase deja foarte amănunţit documentele doamnei Harter ca să fie sigur că nu e vreun testament printre ele. După un minut, două, după ce îşi recăpătă controlul, vorbi. Vocea îi suna străină şi avea senzaţia că un şuvoi de apă rece i se prelinge pe spate.

— S-a uitat cineva prin lucrurile sale personale? Întrebă avocatul.

Charles răspunse că servitoarea, Elizabeth, se uitase. La sugestia domnului Hopkinson a fost chemată Elizabeth.

Veni de îndată, mohorâtă şi dreaptă şi răspunse la întrebările care i se puseră.

Cercetase toate hainele şi lucrurile personale care aparţinuseră stăpânei. Era foarte sigură că nu se aflase nici un document legal, precum un testament, printre ele. Ştia cum arată un testament – biata ei stăpână îl avusese în mână chiar în dimineaţa zilei în care murise.

— Eşti sigură de asta? Întrebă scurt avocatul.
— Da, domnule. Aşa mi-a spus ea. Şi m-a făcut să iau 50 de lire în bancnote. Testamentul era într-un plic lung, albastru.
— Exact, spuse domnul Hopkinson.
— Acum dacă mă gândesc, continuă Elizabeth, acelaşi plic albastru se afla pe masa asta a doua zi dimineaţa, dar era gol. L-am lăsat pe birou.
— Îmi amintesc că l-am văzut acolo, spuse Charles.
Se ridică şi se duse la birou. După câteva clipe se întoarse cu un plic pe care îl înmână domnului Hopkinson. Acesta îl examină şi confirmă:
— Acesta e plicul în care am expediat testamentul marţea trecută.
Amândoi bărbaţii se uitau cu dojană la Elizabeth.
— Mai e ceva, domnule? Întrebă ea respectuoasă.
— Deocamdată nu, mulţumesc.
Elizabeth se îndreptă spre uşă.
— O clipă, o opri avocatul. S-a făcut focul în cămin în seara aceea?
— Da, domnule, întotdeauna se făcea focul.
— Mulţumesc, este suficient.
Elizabeth ieşi. Charles se aplecă în faţă, cu mâna tremurândă pe masă.
— Ce credeţi? La ce vă duce gândul?
Domnul Hopkinson clătină din cap.
— Trebuie să mai sperăm că testamentul va apare. Dacă nu…
— Dacă nu?
— Mă tem că e posibilă o singură concluzie. Mătuşa dumneavoastră a trimis după testament cu scopul de a-l distruge. Vrând ca Elizabeth să nu piardă prin asta, i-a dat suma ei din moştenire în bani cash.
— Dar de ce? Strigă Charles furios. De ce?
Domnul Hopkinson tuşi. O tuse uscată.
— N-aţi avut vreo… Vreo neînţelegere cu mătuşa dumneavoastră, domnule Ridgeway? Murmură el.

Charles suspină adânc.
— Nu, deloc, strigă cu patimă. Am fost în cele mai bune, cele mai calde relaţii până la sfârşit.
— Ah! Spuse domnul Hopkinson, fără să-l privească.
Pe Charles îl frapă faptul că avocatul putea să nu-l creadă. Cine ştie ce o fi auzit moşneagul ăsta băţos? Zvonuri despre afacerile lui Charles ar fi putut ajunge până la el. Ce putea fi mai natural decât faptul să presupui că aceleaşi zvonuri ajunseră şi la doamna Harter şi că mătuşa şi nepotul se certaseră din această pricină?
Dar nu era aşa! Charles trecea prin una din cele mai amare clipe ale vieţii sale. Minciunile sale fuseseră crezute. Acum, când spunea adevărul, nu era crezut. Ironia soartei!
Sigur că mătuşa sa nu arsese niciodată testamentul. Sigur…
— Gândurile i se întoarseră în trecut cercetătoare. Ce imagine i se înfăţişa ochilor? O doamnă bătrână cu o mână încleştată pe inimă… Ceva îi aluneca… O hârtie. Cădea pe tăciunii aprinşi…
Faţa lui Charles se făcu lividă. Auzi o voce răguşită – a lui – întrebând:
— Dacă testamentul acela nu va fi găsit niciodată?
— Mai există un testament mai vechi al doamnei Harter. Datat – septembrie 1920. Prin el doamna Harter îi lăsa totul nepoatei sale, Miriam Harter, acum Miriam Robinson.
Ce spunea bătrânul ăsta nebun? Miriam? Miriam cu bărbatul ăla de nedescris şi cu cei patru mucoşi ai ei? Toată ingeniozitatea lui… Pentru Miriam?
Telefonul sună strident lângă cotul său. Ridică receptorul. Era vocea doctorului, caldă şi blândă.
— Dumneata eşti, Ridgeway? Mă gândeam că vrei să ştii. Tocmai s-a încheiat autopsia. Cauza decesului este cum am presupus. Dar, de fapt, boala cardiacă era mult mai serioasă decât am bănuit când trăia. Oricât de bine ar fi fost îngrijită, n-ar fi putut trăi decât vreo două luni, cel mult. Mă

gândeam că vrei să ştii. Ar putea să te consoleze mai mult sau mai puţin.

— Scuză-mă, spuse Charles, te superi dacă mai repeţi?

— Nu putea să trăiască mai mult de două luni, spuse doctorul, pe un ton puţin mai ridicat. Toate lucrurile s-au terminat cu bine, ştii, dragul meu…

Dar Charles aruncă receptorul în furcă. Era conştient că vocea avocatului îi vorbea de undeva de foarte departe.

— Dragă domnule Ridgeway, vă e rău?

Să-i ia dracul pe toţi. Pe avocatul ăsta plin de el. Pe măgarul ăla bătrân şi veninos de Meynell. Nu mai avea nici o speranţă… Numai umbra unui zid de închisoare.

Simţea că cineva se juca cu el… Se juca cu el ca pisica cu şoarecele. Cineva râdea de el…

SFÂRŞIT